

Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.

Komponenta 3.

Obrazovanje, znanost i istraživanje

Ravnatelj Uprave za znanost i tehnologiju
dr. sc. Hrvoje Meštrić, dipl. ing. fiz

Podkomponenta 3.1. Reforma obrazovnog sustava

Glavni ciljevi

Povećanje obuhvata djece u dobi od 3 godine do godine polaska u školu koja sudjeluju u programima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

Povećana dostupnost, kvaliteta i relevantnost visokog obrazovanja

Povećan udio odraslih osoba uključenih u cjeloživotno učenje

Povećana razina temeljnih pismenosti od ranog predškolskog odgoja do srednjoškolskog obrazovanja čime se stvaraju pretpostavke za bolju prohodnost prema visokom obrazovanju

Povećana kvaliteta i relevantnost strukovnih i studijskih programa

Reforma 1

Reforma sustava odgoja i obrazovanja

Ključni ciljevi:

- osnažiti stjecanje temeljnih kompetencija od ranog i predškolskog do srednjoškolskog odgoja i obrazovanja
- povećati kvalitetu i relevantnost strukovnih programa koncentriranim ulaganjem u programe relevantne u odnosu na tržište rada
- unaprijediti kvalitetu ponude programa obrazovanja odraslih
- povećati uključenost djece koja su marginalizirana i isključena u sve razine odgoja i obrazovanja

Reforma 2

Modernizacija visokog obrazovanja

Cilj reforme visokog obrazovanja:

- poboljšati dostupnost, kvalitetu i relevantnost visokog obrazovanja u odnosu na tržište rada
- povećati udio osoba s kvalifikacijama u visokom obrazovanju, posebno iz ranjivih i nedovoljno zastupljenih skupina.

Reforma 2

Modernizacija visokog obrazovanja

Mjera:

- uvođenje **novog učinkovitog modela financiranja** za javna sveučilišta i druge javna visoka učilišta
- Novi model temeljit će se na transparentnim kriterijima i pokazateljima ostvarenosti rezultata povezanih s razvojnim ciljevima pojedine institucije, a provesti će se putem programskih ugovora.
- Kako bi se navedeno omogućilo, reforma uključuje donošenje novog ***Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*** i novog ***Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju***

Reforma 2

Modernizacija visokog obrazovanja

Mjera:

- bolje usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada kroz:
  - nastavak utvrđivanja standarda kvalifikacija za sve kvalifikacije koje se stječu u visokom obrazovanju te njihovo uvrštavanje u registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO)
  - uspostavu digitalnog registra diploma, radi praćenja zapošljivosti osoba s diplomama

Podkomponenta 3.1. Kvalitativni pokazatelji

Reforma	Naziv	Rok ostvarenja
Reforma 1	Donošenje zakonskog okvira koji regulira obrazovanje odraslih	Q4/2021
Reforma 1	Sveobuhvatna analiza srednjeg obrazovanja	Q1/2022
Reforma 1	Donošenje Modela financiranja predškolskog odgoja i obrazovanja	Q1/2023
Reforma 1	Donošenje izmjena zakona koji regulira osnovno i srednje obrazovanje kako bi se definirale pretpostavke za uvođenje cjelodnevne nastave	Q4/2023
Reforma 2	Donošenje novog Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju	Q3/2022

Podkomponenta 3.1.

Kvantitativni pokazatelji

Reforma	Naziv	Rok ostvarenja
Reforma 1	Obuhvat djece koja sudjeluju u RPOO u dobi od 3 godine do polaska u školu povećan sa 76% na 90%	Q2/2026
Reforma 1	Najmanje 22.500 izgrađenih mjesta u predškolskim	Q2/2026
Reforma 1	Obuhvat učenika osnovnih škola koji pohađaju nastavu u jednoj smjeni povećan s 40% na 70%	Q2/2026
Reforma 1	Obuhvat učenika upisanih u gimnazijske programe povećan s 30% na 35%	Q2/2026
Reforma 2	90% javnih visokih učilišta opremljenih novom digitalnom infrastrukturom i/ili opremom	Q2/2026

Podkomponenta 3.2.

Podizanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta

Glavni izazovi:

- nedovoljna ulaganja u istraživanje
- zastarjeli i neadekvatni sustav financiranja sveučilišta i znanstvenih instituta temeljen na broju zaposlenih znanstvenika koji nije poticajan za istraživačku izvrsnost, suradnju s poslovnim sektorom te prijenos rezultata istraživanja u gospodarstvo
- fragmentiranost javnih znanstveno-istraživačkih institucija
- slaba produktivnost znanstveno-istraživačkog sektora

Reforma 1: Reforma i jačanje kapaciteta javnog znanstveno-istraživačkog sektora za istraživanje i razvoj

Cilj je provesti *strukturnu i organizacijsku reformu* javnog znanstveno-istraživačkog sektora kako bi se povećala kvaliteta i međunarodna vidljivost te jačala ciljana istraživanja i utjecaj znanosti na razvoj inovacija, gospodarstva i društva

Provedbom reformi omogućit će se:

- financiranje sustava znanosti kroz novi model **programskih ugovora**
- povećanje **proračuna** znanstvenih institucija za utjecajna istraživanja
- smanjenje rascjepkanosti znanstvenog sustava kroz **integraciju znanstveno-istraživačkih institucija**
- poboljšanje **kvalitete** znanstveno-istraživačkog rada

Pokazatelji: Reforma 1

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Etapa praćenja	e-Savjetovanje nacrtu prijedloga novog Zakona	Q1/2022	/
Etapa praćenja	Usvajanje prijedloga Zakona na sjednici Vlade RH	Q2/2022	/
Ključna etapa	Stupanje na snagu novog Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju	Q3/2022	Novim zakonodavnim propisom stvorit će se pravni i financijski preduvjeti za organizacijsku i funkcionalnu reformu javnih sveučilišta i znanstvenih ustanova te financiranje namijenjeno ostvarenju institucijskih razvojnih ciljeva.

Pokazatelji: Reforma 1 - Investicija 1

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Ciljna vrijednost	Dodijeljno 17.619.079 EUR istraživačkim projektima na temelju internih poziva istraživačkih organizacija	Q1/2023	Iznos od 17 619 079 EUR dodijelit će se istraživačkim projektima koje provode sveučilišta i istraživački instituti koji su potpisali programske ugovore. Projektima se podupiru izravne znanstvene i istraživačke aktivnosti (istraživački projekti) i temelje se na objavljenim specifikacijama natječaja čiji opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava da su odabrani projekti u skladu s Tehničkim smjernicama za primjenu načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) primjenom popisa neprihvatljivih aktivnosti i ulaganja i zahtjeva u pogledu usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom u području okoliša na razini EU-a i nacionalnoj razini.
Ciljna vrijednost	Ostvaren udio od 65% sveučilišta ili istraživačkih instituta koji su potpisali programske ugovore	Q3/2024	Najmanje 65 % javnih sveučilišta i znanstvenih ustanova potpisalo je nove programske ugovore sukladno odredbama novog Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju čime se uvodi sustav temeljen na uspješnosti postavljenih ciljeva za financiranje javnih znanstvenih organizacija

Pokazatelji: Reforma 1 - Investicija 1

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Ciljna vrijednost	Završena četiri (4) istraživačka projekta u području zelenog istraživanja od strane znanstvenih organizacija koje su potpisale nove programske ugovore	Q1/2025	Barem četiri istraživačka projekta kojima se izravno podupire zelena tranzicija, a provode ih znanstvene organizacije koje su potpisale nove programske ugovore (istraživački projekti) bit će dovršeno na temelju poziva na podnošenje projekata na temelju objavljenih specifikacija natječaja čiji opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava da su odabrani projekti u skladu s Tehničkim smjernicama za primjenu načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).
Ciljna vrijednost	Dodijeljno 58.730.264 EUR istraživačkim projektima na temelju internih poziva istraživačkih organizacija tijekom provedbe programskih ugovora	Q2/2025	Iznos od 58 730 264 EUR dodijelit će se istraživačkim projektima koje provode sveučilišta i istraživački instituti koji su potpisali programske ugovore. Projektima se podupiru izravne znanstvene i istraživačke aktivnosti (istraživački projekti) i temelje se na objavljenim specifikacijama natječaja čiji opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava da su odabrani projekti u skladu s Tehničkim smjernicama za primjenu načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

Pokazatelji: Reforma 1 Investicija 2

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Etapa praćanja	Ugovorena četiri (4) infrastrukturna projekta	Q2/2023	
Ciljna vrijednost	Provedeno šest (6) reorganizacija visokih učilišta i znanstvenih instituta	Q4/2025	Na temelju modela reorganizacije visokih učilišta i znanstvenih ustanova koji su izradili neovisni vanjski stručnjaci, a donio MZO u dijalogu s akademskom zajednicom i socijalnim partnerima, dovršava se najmanje šest (6) reorganizacija visokih učilišta i znanstvenih ustanova, što obuhvaća najmanje dvanaest (12) znanstvenoistraživačkih organizacija. Provedba pojedine reorganizacije može uključivati formalno spajanje, funkcionalnu integraciju i/ili institucionalnu konsolidaciju (npr. konsolidacija više sastavnica Sveučilišta, integracija prethodno neovisnih instituta u sveučilište, spajanje dvaju ili više instituta). Smatra se da reorganizacija uključuje promjenu statusa dviju ili više ustanova i ta mjera stoga za posljedicu ima integraciju/konsolidaciju najmanje 12 znanstveno-istraživačkih organizacija.

Reforma 2: Stvaranje okvira za privlačenje studenata i istraživača u STEM i ICT područjima

Glavni cilj reforme je uvođenje novog poticajnog okvira za napredovanje i razvoj karijere istraživača u STEM i ICT područjima radi povećanja broja i kvalitete istraživača i stručnjaka u znanstvenom i poslovnom sektoru te potencijala za inovacije.

Reforma uključuje dvije investicije:

- Investicija R2-I1 usmjerena je na uspostavu i provedbu novog okvira za financiranje istraživačkih programa za podržavanje napredovanja i razvoja karijere istraživača u STEM i ICT područjima
- Investicija R2-I2 uključuje ulaganje u znanstveno-tehnološku i inovacijsku infrastrukturu od strateške važnosti i velikog istraživačkog potencijala za STEM i ICT područja

Pokazatelji: Reforma 2

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Etapa praćenja	e-Savjetovanje nacrtu prijedloga novog Zakona	Q1/2022	/
Etapa praćenja	Razvoj operativnog informacijskog sustava znanosti i tehnologije u RH (CroRIS); sustav će omogućiti vidljivost, transparentnost i javnu dostupnost istraživačkih podataka	Q2/2022	/
Ključna etapa	<p>Stupanje na snagu novog pravnog okvira koji uređuje zahtjeve u pogledu kvalitete za studijske programe, doktorske studije i uvjete za rad znanstvenih ustanova</p> <p>Novi pravni okvir sastoji se od:</p> <p>(1) novog Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju</p> <p>(2) Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja</p>	Q3/2022	<p>Novi pravni okvir pružit će temelj za novi sustav napredovanja na temelju izvrsnosti i bolja pravila o razvoju karijere, čime će se stvoriti preduvjeti za privlačenje i zadržavanje kvalitetnih istraživača. Novi pravni okvir mladim će znanstvenicima omogućiti uspjeh na temelju međunarodno prepoznatih znanstvenih kriterija kvalitete te smanjiti upravne prepreke. Uključuje fleksibilnu organizaciju rada radi poticanja zapošljavanja istraživača koji su pružatelji skrbi.</p>

Pokazatelji: Reforma 2 Investicija 1

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Etapa praćenja	Provedena analiza vještina	Q2/2022	
Etapa praćenja	Objava poziva za dodjelu bespovratnih sredstava	Q4/2022	Objavljeni pozivi za programe: STEM i IKT stipendije; Program mladih istraživača; Program uspostave samostalne karijere; Program mobilnosti; Start-up/spin off poduzeća mladih istraživača; Program stažiranja u gospodarstvu
Ciljna vrijednost	Dodijeljeno 3.354 bespovratnih potpora u sklopu programskog okvira za povećanje dostupnosti i zapošljivosti diplomanata u područjima STEM-a i IKT-a i poboljšanje njihove mobilnosti za nacionalnu i međunarodnu suradnju	Q1/2025	Na temelju savjetodavnih usluga vanjskih stručnjaka angažiranih za izradu novog okvira instrumenata za promicanje i razvoj karijere istraživača dodijelit će se najmanje 3 354 stipendija u sklopu novog okvira. Pozivi na podnošenje projekata temelje se na objavljenim specifikacijama natječaja čiji opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava da su odabrani projekti u skladu s Tehničkim smjernicama za primjenu načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01)

Pokazatelji: Reforma 2 Investicija 2

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Etapa praćenja	Ugovorena četiri (4) infrastrukturna projekta	Q1/2024	/
Ciljna vrijednost	Dovršena četiri (4) infrastrukturna projekta za primijenjena i ciljana istraživanja	Q2/2026	Dovršit će se četiri infrastrukturna projekta znanstveno-tehnološke infrastrukture za primijenjena i ciljana istraživanja, kako bi se mladim istraživačima omogućio razvoj karijere u suradnji s poslovnim sektorom i iskusnim istraživačima te podržao proces digitalne transformacije

Reforma 3: Poboljšanje učinkovitosti javnih ulaganja u području istraživanja, razvoja i inovacija

- Glavni cilj reforme je primijeniti funkcionalniji i učinkovitiji model upravljanja **programima kompetitivnih potpora za IRI** koji će se omogućiti brži postupak odabira zasnovan na kriterijima uspješnosti tzv. „*merit-based system*“
- Reforma uključuje donošenje novog **Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost** koji će omogućiti transformaciju HRZZ-a uz jasno definirane nadležnosti unutar inovacijskog sustava
- Model upravljanja uključuje jačanje kapaciteta HRZZ-a kako bi ona zauzela snažniju ulogu u provedbi programa financiranja istraživanja i razvoja te se smanjio broj institucija koje sudjeluju u istom

Pokazatelji: Reforma 3

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Etapa praćenja	e-Savjetovanje nacrtu prijedloga novog Zakona	Q1/2022	/
Etapa praćenja	Akcijski plan za osiguravanje (jačanje) administrativnih kapaciteta Hrvatske zaklade za znanost	Q2/2022	Akcijski plan će osigurati jačanje kapaciteta i razvijanje stručnosti HRZZ te koordinaciju s ostalim dionicima inovacijskog sustava
Ključna etapa	Stupanje na snagu novog Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost	Q3/2022	Novim Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost jasno će se utvrditi zadaće Zaklade u području provedbe, koordinacije, dizajna, praćenja i vrednovanja programa te za vrednovanje politika projektnog financiranja istraživanja i razvoja, čime će se stvoriti snažan i neovisan sustav za provedbu odabira, financiranja i praćenja učinaka projekata istraživanja i razvoja.

Pokazatelji: Reforma 3 Investicija 1

Vrsta pokazatelja	Naziv	Rok ostvarenja	Opis
Etapa praćenja	Objava poziva za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru „pilot-programa” za potporu uspostavi reformiranog okvira za istraživanje, razvoj i inovacije	Q2/2023	Objavljeni pozivi: Dokazivanje koncepta, Ciljana znanstvena istraživanja, Program transfera tehnologije
Ciljna vrijednost	Dodijeljeno 300 bespovratnih potpora u okviru „pilot-programa” za potporu uspostavi reformiranog okvira za istraživanje, razvoj i inovacije	Q4/2025	Na temelju savjetodavne pomoći vanjskih stručnjaka angažiranih za uspostavu novog institucijskog i programskog okvira za istraživanje, razvoj i inovacije te izradu novih programa istraživanja i razvoja, najmanje 300 bespovratnih sredstava dodjeljuje se projektima usmjerenima na suradnju između poduzeća i istraživačkih organizacija ili prijenos znanja i tehnologije u okviru pilot-programa za potporu uspostavi reformiranog okvira za istraživanje, razvoj i inovacije. Projekti se temelje na objavljenim specifikacijama natječaja čiji opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava da su odabrani projekti u skladu s Tehničkim smjernicama za primjenu načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01)

<https://mzo.gov.hr>

- telefon: +385 (1) 4569 000
- faks: +385 (1) 4594 301
- Donje Svetice 38, 10000 Zagreb